

**Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät
rehellisyden, avoimuuden ja hyvän hallintotavan tehostamisesta suurissa urheilutapahtumissa**

(2016/C 212/07)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT,

OTTAEN HUOMIOON

1. Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 21. toukokuuta 2014 Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (2014–2017) antaman päätöslauselman, jonka kolmesta keskeisestä prioriteetista yksi on urheilun rehellisyys;
2. Hyvää hallintotapaa käsittelevän asiantuntijaryhmän vuonna 2013 laatimat hyvän hallintotavan periaatteet urheilussa ja tammikuussa 2016 laatimat demokratiaa, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevat pääperiaatteet erityisesti suurten urheilutapahtumien järjestämisoikeuksien myöntämismenettelyä silmällä pitäen ⁽¹⁾;
3. Urheilun taloudellista ulottuvuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän tammikuussa 2016 antamat suuria urheilutapahtumia koskevat suositukset erityisesti perinnön vaalimiseksi painottaen sosiaalista, taloudellista ja ekologista kestävyttä ⁽²⁾;
4. Globaalit aloitteet ⁽³⁾, mukaan lukien kansainvälisen urheilutoiminnan aloitteet, kuten kansainvälisen olympiakomitean 127. istunnossa 12. joulukuuta 2014 hyväksymän Olympic Agenda 2020:n, joka sisältää suosituksia ja korostaa erityisesti rehellisyyskysymyksiä ja kestävä kehityksen saattamista olympiakisojen kaltaisten suurten urheilutapahtumien erottamattomaksi osaksi ⁽⁴⁾;

KOROSTAEN SEURAAVAA:

5. Suuret urheilutapahtumat ⁽⁵⁾ ovat houkuttelevia tilaisuuksia juhlia urheilusuorituksia ja tuoda esiin urheilun arvoja ja hyötyjä kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä. Ne voivat olla myönteinen tapa vetää puoleensa urheilua seuraavia henkilöitä, sidosryhmiä ja yleisöä ja mahdollisesti kannustaa aikuisia ja lapsia osallistumaan urheiluun;
6. Suurilla urheilutapahtumilla voi olla merkittävä rooli alueen tai kaupungin kehittämisessä ja suuria taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia, jos tämä suunnitellaan huolellisesti mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Niiden perinnöllä ja kestävytydellä voi olla merkitystä sekä tapahtumien oikeutuksen että niille annettavan tuen kannalta;
7. Suurten urheilutapahtumien yhteydessä käsitellään keskeisiä rehellisyyteen ja hallintoon liittyviä aiheita, kuten demokratiaa ja avointa päätöksentekoa, vastuullisuutta, kestävä kehitystä ja positiivista perintöä, ihmisoikeuksia, lapsen oikeudet, työntekijöiden oikeudet ja sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuina, sekä kaikenlaisen syrjinnän ja urheilun rehellisyyteen kohdistuvien uhkien, kuten dopingin, sopupelien ja väkivallan, ehkäisemistä;
8. Koska suuria urheilutapahtumia seurataan laajalti ja rahoitukseen ja talouteen liittyvät panokset ovat suuret, ne ovat alttiita ilmiöille, jotka voivat tarvella urheilun rehellisyyden. Tapahtumat ovat näin ollen paitsi rehellisyyden, avoimuuden ja hyvän hallintotavan sekä kestävyden ja perinnön vaalimisen näyttämö, myös merkittävä näitä ilmiöitä mittaava testi;

⁽¹⁾ Asiak. 14183/13 ja hyvää hallintotapaa käsittelevä asiantuntijaryhmä – Demokratiaa, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevat pääperiaatteet erityisesti suurten urheilutapahtumien järjestämisoikeuksien myöntämismenettelyä silmällä pitäen, lopullinen asiakirja 13. tammikuuta 2016.

⁽²⁾ Urheilun taloudellista ulottuvuutta käsittelevä asiantuntijaryhmä – Suuria urheilutapahtumia koskevat suositukset erityisesti perinnön vaalimiseksi painottaen sosiaalista, taloudellista ja ekologista kestävyttä. (Urheilun taloudellista ulottuvuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän raportti).

⁽³⁾ Esim. liikuntakasvatuksesta ja urheilusta vastaavien ministereiden ja johtavien virkamiesten 5. kansainvälisessä konferenssissa (MINEPS V) 28.–30. toukokuuta 2013 hyväksytty Berliinin julistus.

⁽⁴⁾ Kansainvälinen olympiakomitea (2014): *Olympic Agenda 2020, 20 + 20 recommendations*.

⁽⁵⁾ Urheilun taloudellista ulottuvuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän määritelmän mukaan ”suuri urheilutapahtuma” on tapahtuma, jonka järjestää yksi tai useampi isäntämaa, -alue tai -kaupunki ja johon osallistuu useita kansainvälisiä valtuuskuntia yhden tai useamman urheilulajin harjoittamiseksi. Tällaisiin tapahtumiin liittyy usein suuria ja logistisia haasteita. Suuret urheilutapahtumat kiinnostavat mediaa, niihin osallistuu useita tuhansia henkilöitä, kannattajat, toimittajat, tekniset ryhmät ja viranomaiset mukaan luettuina, ja ne järjestetään usein useampana peräkkäisenä päivänä.

TIETOISINA SEURAAVASTA:

9. Urheilujärjestöt, viranomaiset kansallisella, alueellisella ja paikallistasolla, yritykset, media ja muut kumppanit joutuvat vastaamaan monenlaisiin haasteisiin huolehtiessaan puitteiden kestävydestä ja suuren urheilutapahtuman järjestelyistä sen kaikissa vaiheissa (toteutettavuus, tarjoukset, valmistelut, organisointi, arviointi ja perinnön vaaliminen);
10. Joissakin tapauksissa sekä suurten urheilutapahtumien järjestämiseen tarjoutuneiden että niiden järjestämisoikeuksia myöntävien yksiköiden menettelyjen ja päätöksenteon avoimuudessa esiintyy puutteita kaikissa vaiheissa, ja hyvän hallintotavan periaatteet pannaan yleensä täytäntöön vain rajoitetusti kansainvälisissä urheiluliitoissa;
11. Suuriin urheilutapahtumiin liittyy taloudellisia, teknisiä, poliittisia ja lainsäädännöllisiä vaatimuksia ja liitännäiskuluja⁽¹⁾ sekä yhä kovemmin kilpailevia tarjouksia ja mahdollisesti liian suuria tarjouksia, jotka johtavat tapahtumien isännöintikustannusten kasvuun, minkä vuoksi pienemmät EU-maat ja kaupungit eivät useinkaan voi tarjota ja isännöidä näitä tapahtumia;
12. EU:ssa jotkin kaupungit ja maat ovat luopuneet suurten urheilutapahtumien järjestämisestä, tällaisia tapahtumia järjestetään EU:ssa yhä vähemmän ja Euroopan kansalaiset kannattavat tapahtumien isännöimistä yhä haluttomammin⁽²⁾;
13. EU-maat ja urheiluliitot ovatkin yhä kiinnostuneempia järjestämään joitakin suuria urheilutapahtumia yhdessä useissa eri maissa, eri alueilla ja eri kaupungeissa;

KOROSTAEN SEURAAVAA:

14. Suuriin urheilutapahtumiin osallistuvilla kansallisilla, alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla on tehtäviä, jotka liittyvät esimerkiksi näiden tapahtumien rahoitukseen ja infrastruktuuriin sekä ympäristönsuojeluun, turvallisuuteen ja turvatoimiin samoin kuin suunnitteluun, kestävyteen ja perinnön vaalimiseen;
15. Urheilualan järjestäytyminen on pääosin itse säännelty, joten urheilujärjestöjen odotetaan hallinnoivan alansa urheilua hyvän hallintotavan tunnustettujen peruseriaatteiden mukaisesti noudattaen avoimuutta, demokraattisia menettelyjä, valvontaa ja solidaarisuutta;
16. On tärkeää vahvistaa ja jatkaa EU:n ja kansainvälisen urheilualan käymän asianmukaisen vuoropuhelun tuella viranomaisten ja urheilujärjestöjen vuoropuhelua ja yhteistyötä, jotta rehellisyyteen, avoimuuteen, hyvään hallintotapaan ja kestäväan kehitykseen liittyvät yhteiset arvot voidaan määrittää sekä tehdä yhteisiä sopimuksia ja sopia yhteisistä järjestelyistä ottaen huomioon kunkin osapuolen vastuut ja edut;

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA
TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN HUOMIOON OTTAEN

17. edistämään rehellisyyttä, avoimuutta ja hyvää hallintotapaa ja toteuttamaan niitä suurissa urheilutapahtumissa niiden kaikissa vaiheissa (toteutettavuus, tarjoukset, valmistelut, organisointi, arviointi, perinnön vaaliminen), myös tapahtuman päätyttyä, ja ottamaan tähän mukaan kaikki tapahtumien kumppaneina toimivat sidosryhmät, seuraavankaltaisin aloittein:
 - a) taataan, että tapahtumien kaikissa vaiheissa käytetään avoimia ja demokraattisia menettelyjä, ja vaaditaan kaikkia muitakin kumppaneita tekemään niin kiinnittäen erityistä huomiota yleisölle tiedottamiseen ja yleisön osallistumiseen sekä riippumattomaan raportointiin, tarkastuksiin, arviointiin ja vastuullisuuteen, sekä tehdään ja julkaitaan luotettava kustannus-hyötyanalyysi ennen tarjouspääöstä,
 - b) sovelletaan avoimia ja asianmukaisia kriteerejä osallistuvien järjestöjen julkista tukea varten ja vaaditaan muun muassa hyvän hallintotavan peruseriaatteiden soveltamista ja näiden järjestöjen käyttämien menettelyjen avoimuutta ja demokraattisuutta,
 - c) vaaditaan, että kaikki suuriin urheilutapahtumiin kumppaneina osallistuvat sidosryhmät noudattavat kansainvälisesti tunnustettuja standardeja ja osallistuvat YK:n Global Compact -aloitteen, yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden sekä ISO-standardien 26000 ja 20121 kaltaisiin aloitteisiin,
 - d) sovelletaan avoimia ja asianmukaisia periaatteita suurille urheilutapahtumille myönnettävän julkisen tuen perustana ottaen huomioon keskeiset rehellisyyteen liittyvät kysymykset, kuten ihmisoikeudet, lapsen oikeudet, työntekijöiden oikeudet ja sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuina, sekä kaikenlaisen syrjinnän ja urheilun rehellisyyteen kohdistuvien uhkien, kuten dopingin, sopupelien ja väkivallan, ehkäisemisen;

⁽¹⁾ Esim. tapahtumaan, kuljetuksiin ja majoitukseen liittyvät operatiiviset kustannukset, infrastruktuuriin liittyvät kustannukset sekä turvallisuuden ja turvatoimiin liittyvät kustannukset.

⁽²⁾ Hover, P. et al. (2016): *Integrity and sport events, position paper*. Utrecht: Mulier Instituut (maaliskuu 2016).

18. varmistamaan suurten urheilutapahtumien pitkän aikavälin positiivisen perinnön osana hyvää hallintotapaa sekä sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyuden EU:n jäsenvaltioiden kaupunkien ja alueiden kehittämisen yhteydessä;

PYYTÄVÄT JÄSENVALTIOITA JA EUROOPAN KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA

19. sisällyttämään suurten urheilutapahtumien rehellisyyden, avoimuuden, hyvän hallintotavan, kestävyuden ja perinnön vaalimisen EU-tasolla tehtävään urheilualaa koskevaan tulevaan työhön niin, että tähän kuuluu myös tietojenvaihdon helpottaminen ja suuriin urheilutapahtumiin liittyvistä keskeisistä aiheista käytävän keskustelun edistäminen;
20. tukemaan nykyisten suuntaviivojen ja suositusten pohjalta ja tunnustettuja kansainvälisiä julistuksia ja standardeja noudattaen sellaisten kriteerien ja menettelyjen soveltamista, jotka liittyvät suurten urheilutapahtumien rehellisyyteen, avoimuuteen ja hyvään hallintotapaan, kestävyys ja perinnön vaaliminen mukaan luettuina, ja joita jäsenvaltiot ja paikallisviranomaiset voisivat käyttää vertailukohtana suurten urheilutapahtumien julkista tukea varten;
21. määrittämään ja kehittämään malleja julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä varten ja vaihtamaan tätä yhteistyötä koskevia hyviä toimintatapoja, joita jäsenvaltiot ja paikallisviranomaiset voisivat käyttää tehdessään kumppanuussovimuksia suurten urheilutapahtumien järjestämiseksi, ottaen erityisesti huomioon tapahtumat, jotka järjestetään useissa eri maissa, useilla alueilla ja useissa kaupungeissa;

PYYTÄVÄT EUROOPAN KOMISSIOTA

22. käynnistämään tutkimuksen suurten urheilutapahtumien isännöimisestä useissa eri maissa ja useilla alueilla EU:ssa ottaen huomioon mahdolliset hallinnolliset ja lainsäädännölliset esteet kansallisella ja Euroopan tasolla sekä näiden tapahtumien odotetut vaikutukset;
23. tukemaan ylikansallisia hankkeita ja tilanteen mukaan riippumatonta tutkimusta suurten urheilutapahtumien rehellisyydestä, avoimuudesta ja hyvästä hallinnoinnista, kestävyyttä ja perinnön vaalimista koskevat näkökohdat mukaan lukien, EU:n rahoitusohjelmien kuten Erasmus+:n ja Horisontti 2020:n puitteissa;
24. kannustamaan hyvien käytäntöjen ja oppimiskokemusten jakamista ja julkistamista ja helpottamaan EU:n jäsenvaltioiden ja urheilualan välistä tietämyksen siirtoa suurten urheilutapahtumien rehellisyydestä, avoimuudesta ja hyvästä hallinnosta, kestävyyttä ja perinnön vaalimista koskevat näkökohdat mukaan lukien, sekä tukemaan ja kannustamaan menetelmien ja välineiden kartoittamista ja tarvittaessa niiden kehittämistä, mukaan lukien seuraavat:
 - a. luotettavat kustannus-hyötyanalyysit;
 - b. väestön kannatuksen mittaaminen;
 - c. suurten urheilutapahtumien sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristövaikutusten sekä niiden perinnön mittaaminen;
 - d. suurten urheilutapahtumien ulkoinen ja riippumaton arviointi;
25. kehittämään kevyen seurantajärjestelmän, jossa käytetään esimerkiksi jonkinlaista sitoumusluetteloa tai YK:n Global Compact -aloitetta, mittaamaan edistymistä suurten urheilutapahtumien isäntäjärjestöjen rehellisyyden, avoimuuden ja hyvän hallintotavan osalta EU:n jäsenvaltioissa;

KEHOTTAVAT KANSAINVÄLISTÄ URHEILUALAA URHEILUN AUTONOMISUUDEN HUOMIOON OTTAEN HARKITSEMAAN SEURAAVAA:

26. jatketaan sellaisten kiinnostavien suurten urheilutapahtumien järjestämistä, jotka ovat yleisön ulottuvilla ja joiden avulla tuodaan esiin urheilun myönteisiä arvoja sekä urheilun merkitystä yhteiskunnassa ja edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta;
27. kannustetaan soveltamaan suurten urheilutapahtumien järjestämisen yhteydessä hyvän hallintotavan peruseriaatteita, jotka johtavat avoimuuteen, demokraattisiin menettelyihin, valvontaan ja solidaarisuuteen, ja noudattamaan tunnustettuja kansainvälisiä standardeja sekä osallistumaan YK:n Global Compact -aloitteen, yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden sekä ISO-standardien 26000 ja 20121 kaltaisiin aloitteisiin;
28. edistetään rehellisyyttä, avoimuutta ja hyvää hallintotapaa, sovelletaan niitä ja seurataan niiden toteutumista suurissa urheilutapahtumissa niiden eri vaiheissa (kuten toteutettavuus, tarjoukset, valmistelut, organisointi, arviointi ja perinnön vaaliminen) ja otetaan tähän mukaan kaikki tapahtumaan kumppaneina osallistuvat sidosryhmät;
29. käytetään avoimia ja demokraattisia menettelyjä suurten urheilutapahtumien kaikissa vaiheissa ja vaaditaan kaikkia muitakin kumppaneita tekemään niin kiinnittäen erityistä huomiota kansallisille, alueellisille ja paikallisille urheilujärjestöille ja yleisölle tiedottamiseen ja niiden osallistumiseen sekä riippumattomaan raportointiin, tarkastuksiin, arviointiin ja vastuullisuuteen;

30. laaditaan ja julkaistaan suurten urheilutapahtumien tarjousvaiheessa luettelo realistisista vaatimuksista, joihin kuuluvat avoimet valintamenettelyt ja asianmukaiset valintakriteerit suurten urheilutapahtumien järjestämisoikeuksien myöntämistä varten, ottaen huomioon keskeiset rehellisyyteen liittyvät kysymykset, kuten ihmisoikeudet, lapsen oikeudet, työntekijöiden oikeudet ja sukupuolten tasa-arvon, sekä kaikenlaisen syrjinnän ja urheilun rehellisyyteen kohdistuvien uhkien, kuten dopingin, sopupelien ja väkivallan, ehkäisemisen;
31. edistetään aktiivisesti osana hyvää hallintoa suurten urheilutapahtumien sosiaalista, taloudellista ja ekologista kestävyttä sekä niiden pitkäaikaista positiivista perintöä isäntäjärjestön kanssa tehtävän sopimuksen ehdoissa ja tapahtuman seurannassa ⁽¹⁾;

PYYTÄVÄT JÄSENVALTIOITA, EUROOPAN KOMISSIOTA JA KANSAINVÄLISTÄ URHEILUALAA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA

32. jatkamaan ja tehostamaan jäsenvaltioiden, Euroopan komission ja urheilualan vuoropuhelua suurten urheilutapahtumien rehellisyydestä, avoimuudesta ja hyvästä hallintotavasta, kestävyys ja perinnön vaaliminen mukaan luettuina;
33. sopimaan yhteisestä agendasta, ensi vaiheessa olympialiikkeen ja vastuullisten kansainvälisten jalkapallojärjestöjen kanssa ja myöhemmin myös muiden kansainvälisten urheiluliittojen kanssa, rehellisyyden, hyvän hallintotavan ja avoimuuden parantamiseksi suurten urheilutapahtumien kaikissa vaiheissa, ja ottamaan mukaan kaikki kumppaneina toimivat sidosryhmät, joita tarvitaan näiden tapahtumien järjestämiseksi; näin edistetään myös suurten tapahtumien tarjoamia myönteisiä mahdollisuuksia, kestävyyttä ja perintöä ja palautetaan EU:n kansalaisten luottamus;
34. toteuttamaan yhteisiä toimia, esimerkiksi:
- a) kehittämään malleja julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä varten; näitä malleja käytettäisiin järjestettäessä suuria kansallisia urheilutapahtumia;
 - b) laatimaan käytäntösäännöt kaikkia suurten urheilutapahtumien isäntäjärjestöihin osallistuvia yksityisiä ja julkisia osapuolia varten, tilanteen mukaan;
 - c) vaihtamaan tietoja ja keskustelemaan tuleviin suuriin urheilutapahtumiin liittyvistä aiheista, kuten kestävydestä ja perinnöstä, rehellisyyteen ja hyvään hallintotapaan liittyvistä kriteereistä, yhdistysten erityisistä pyynnöistä ja liitännäiskuluista, mahdollisista Euroopan tasolla ilmenevistä hallinnollisista ja lainsäädännöllisistä esteistä sekä tapahtumien turvallisesta ympäristöstä;
 - d) hyödyntämään nykyisiä malleja ja kehittämään tarvittaessa yhteisiä, useassa maassa järjestettäviä suuria urheilutapahtumia koskevia uusia malleja;
 - e) kannustamaan tapahtumien järjestäjiä tekemään tapahtuman päättymisen jälkeen tutkimus sen sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristövaikutuksista siihen maahan, alueeseen tai kaupunkiin, joka isännöi tapahtumaa;
35. järjestämään osana urheilusta käytävää EU:n jäseneltyä vuoropuhelua ⁽²⁾ säännöllisesti korkean tason vuoropuhelun hallitusten edustajien, Euroopan ja kansainvälisen olympialiikkeen edustajien sekä suuriin urheilutapahtumiin osallistuvien Euroopan ja kansainvälisten urheiluliittojen edustajien kanssa sekä tarvittaessa riippumattomien asiantuntijoiden kanssa. Yhteisen agendan ja 34 kohdassa mainitun kaltaisten yhteisten toimien pohjalta voitaisiin keskustella aiheista, jotka liittyvät sellaisiin suuriin urheilutapahtumiin, joista hallitukset ja urheilujärjestöt ovat yhdessä vastuussa ja vaihtavat tietoja.

⁽¹⁾ Urheilun taloudellista ulottuvuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän raportti, erityisesti suositukset 1–7 ja 21.

⁽²⁾ EUVL C 322, 27.11.2010.